

Evropski obrambni sklad: 5,5 milijarde evrov na leto za povečanje evropskih obrambnih zmogljivosti

Bruselj, 7. junija 2017

Evropska komisija danes vzpostavlja evropski obrambni sklad za pomoč državam članicam pri učinkovitejši porabi davkoplačevalskega denarja, zmanjšanju [podvajanja pri izdatkih](#) in doseganju boljše stroškovne učinkovitosti. Sklad, ki ga je predsednik Juncker napovedal [septembra 2016](#), [Evropski svet pa podprl decembra 2016](#), bo usklajeval, dopolnjeval in povečal nacionalne naložbe v obrambne raziskave, razvoj prototipov ter nakup obrambne opreme in tehnologije.

Podpredsednik za delovna mesta, rast, naložbe in konkurenčnost Jyrki **Katainen** je povedal: „*Ljudi po Evropi skrbi za njihovo varnost in varnost njihovih otrok. Sodelovanje z Natom moramo dopolniti z obsežnejšim in učinkovitejšim lastnim ukrepanjem. Danes smo pokazali, da besede spreminjamo v dejanja. Sklad bo deloval kot katalizator za močno evropsko obrambno industrijo, ki razvija vrhunsko, popolnoma interoperabilno tehnologijo in opremo. Države članice bodo še naprej imele ključno vlogo, izboljšale bodo stroškovno učinkovitost in tako povečale svoj vpliv.*“

Komisarka za notranji trg, industrijo, podjetništvo ter mala in srednja podjetja Elżbieta **Bieńkowska** je dodala: „*Evropa mora zagotavljati varnost. Sklad bo podpiral skupne raziskave na področju obrambe in skupni razvoj obrambnih zmogljivosti. Zato bo pomenil prelomnico za strateško avtonomnost EU in konkurenčnost evropske obrambne industrije, vključno s številnimi MSP in podjetji s srednje veliko tržno kapitalizacijo, ki tvorijo evropsko obrambno dobavno verigo.*“

Evropski obrambni sklad je sestavljen iz dveh sklopov:

- **Raziskave:** Raziskovalni sklop sklada že prinaša rezultate. Od leta 2017 bo EU prvič zagotovila nepovratna sredstva za skupne raziskave na področju inovativnih obrambnih tehnologij in proizvodov, ki bodo v celoti in neposredno zagotovljena iz proračuna EU. Projekti, upravičeni do financiranja EU, se bodo osredotočali na prednostna področja, o katerih se bodo države članice vnaprej dogovorile, in bodo zajemali zlasti elektroniko, metamateriale, šifrirano programsko opremo ali robotiko. Predvideno je naslednje financiranje: **90 milijonov evrov** do konca leta 2019, od tega **25 milijonov evrov** za leto 2017. Danes se je odprl razpis za zbiranje predlogov za projekte na področjih sistemov brez posadke v mornariškem okolju in sistemov za opremo vojaka. Prvi sporazumi o dodelitvi nepovratnih sredstev bodo predvidoma podpisani konec letošnjega leta; **500 milijonov evrov** na leto po letu 2020. Leta 2018 bo Komisija predlagala poseben program EU za obrambne raziskave s predvidenim letnim proračunom v višini 500 milijonov evrov, s čimer bo EU postala ena največjih vlagateljic v obrambne raziskave v Evropi.
- **Razvoj in nabava:** Sklad bo države članice spodbudil k sodelovanju pri skupnem razvoju in nabavi obrambne opreme in tehnologije, in sicer s sofinanciranjem iz proračuna EU in s praktično podporo Komisije. Države članice lahko na primer skupaj vlagajo v razvoj tehnologije brezpilotnih zrakoplovov ali satelitskih komunikacij ali pa si z obsežnejšim skupnim nakupom helikopterjev znižajo stroške. Upravičeni bodo le skupni projekti, del skupnega proračuna pa bo namenjen projektom s čezmejno udeležbo MSP. EU bo zagotovila naslednje sofinanciranje: **skupaj 500 milijonov evrov** za leti 2019 in 2020 v okviru danes predlaganega posebnega programa za razvoj obrambne industrije; **1 milijardo evrov** na leto po letu 2020. Za obdobje po letu 2020 bo pripravljen obsežnejši program s predvidenim letnim proračunom v višini **1 milijarde evrov**. Program bo deloval kot finančni vzvod za nacionalno financiranje, in sicer s predvidenim petkratnim multiplikacijskim učinkom. Tako bi lahko po letu 2020 mobiliziral skupne naložbe v razvoj obrambne zmogljivosti v višini **5 milijard evrov** na leto.

Ambiciozni evropski obrambni sklad bo prispeval k Evropski uniji, ki varuje in ščiti svoje državljane, in bo dopolnil preostala delovna sklopa, in sicer [izvedbeni načrt za globalno strategijo na področju varnosti in obrambe](#), ki določa novo raven ambicij Unije in ukrepe za njihovo uresničitev, ter izvajanje [skupne deklaracije EU-NATO](#), ki so jo podpisali predsednik Evropskega sveta, predsednik Komisije in generalni sekretar Nata.

S podporo Evropskega parlamenta in držav članic lahko evropski obrambni sklad hitro postane gonilo za razvoj evropske varnostne in obrambne unije, ki jo državljani pričakujejo.

S pogledom v prihodnost in v skladu z [Belo knjigo Komisije o prihodnosti Evrope](#) Komisija danes objavlja tudi [razmislek](#), s katerim začenja javno razpravo o možnem razvoju EU s 27 državami članicami do leta 2025 na področju obrambe.

Ozadje

Predsednik Komisije Jean-Claude Juncker je v [političnih usmeritvah](#) junija 2014 krepitev varnosti evropskih državljanov določil za prednostno nalogo. Vzpostavitev evropskega obrambnega sklada je napovedal v [govoru o stanju v Uniji leta 2016](#).

Obstajajo [tehtni gospodarski razlogi](#) za večje sodelovanje med državami EU na področju izdatkov za obrambo. Ocenjuje se, da pomanjkanje sodelovanja med državami članicami na področju obrambe in varnosti letno stane od 25 do 100 milijard evrov¹. 80 % javnih naročil in več kot 90 % raziskav in tehnologije se izvaja na nacionalni podlagi². Z združevanjem javnih naročil bi bilo možno prihraniti do 30 % letnih izdatkov za obrambo³.

Razdrobljen pristop na področju obrambe vodi tudi do nepotrebnega podvajanja in slabše uporabe obrambnih sil. V Evropi je 178 različnih oborožitvenih sistemov v primerjavi s 30 sistemi v ZDA. V EU je 17 različnih tipov glavnih bojnih tankov, v ZDA pa samo eden⁴. Za nekatere helikopterske programe je v Evropi več tipov helikopterjev kot vlad, ki bi jih lahko kupile.

Komisija je 30. novembra 2016 predložila evropski [obrambni akcijski načrt](#), v katerem je opisala, kako lahko evropski obrambni sklad in drugi ukrepi države članice podpirajo pri učinkovitejši porabi sredstev za skupne obrambne zmogljivosti, okrepijo varnost državljanov in državljanek Evrope ter spodbujajo konkurenčno in inovativno industrijsko bazo. Voditelji EU so na zasedanjih Evropskega sveta decembra 2016 in marca 2017 pobudo pozdravili ter Komisijo pooblastili, da predstavi današnje predloge.

Več informacij

[Informativno gradivo o razlogih za večje sodelovanje EU na področju varnosti in obrambe](#)

[Informativno gradivo o evropskem obrambnem skladu](#)

[Evropski obrambni sklad – pogosta vprašanja](#)

[Vprašanja in odgovori – Prihodnost evropske obrambe](#)

[Sporočilo o vzpostavitvi evropskega obrambnega sklada](#)

[Predlog uredbe](#)

[Razpis za zbiranje predlogov](#)

Ta dokument je bil spremenjen 9. junija za razjasnitev virov informacij.

1 EPRS, Evropski parlament, 2013.

2 Evropska obrambna agencija, 2014.

3 Münchensko varnostno poročilo (Munich Security Report), 2017.

4 Münchensko varnostno poročilo (Munich Security Report), 2017.

IP/17/1508

Kontakti za stike z mediji:

[Natasha BERTAUD](#) (+32 2 296 74 56)

[Maja KOCIJANCIC](#) (+32 2 298 65 70)

[Lucia CAUDET](#) (+32 2 295 61 82)

Za vprašanja širše javnosti: [Europe Direct](#) po telefonu [00 800 67 89 10 11](#) ali [e-pošti](#)